

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iktanya-utca 1064. szám — Ide intézendő a lap eszaki részét érdeklő minden közlemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné hivatali és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádóc-féle házban) is átvehetőek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.
Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pontosan délig beküldeni.

XII. évfolyam.

Vasárnap 1903. évi szeptember 13-án.

37. szám.

A szülők és az iskola.

A tanév megkezdődött, vége az ifjuság arany szabadságának, boldog semmittevésének. A tanulók egyike-másika örül az új munkaidőnek, mert már megunta magát, vágyódik a változatosságra, a régi barátok után; másika keservesen panaszkodik, hogy megint tanulni kell.

A szülőknek nagyrésze pedig aggodalommal van eltelve, hogy fog-e tanulni a gyermek, nem fogják-e őt elbuktatni a szigorú, kegyetlen tanárok.

Mert bizony — fájdalom! — sok szülő nem lát mást az iskolában, mint olyan intézményt, a mely kvalifikál egyes pályákra, a tanárokat pedig szigorú bírálóknak tekinti, a kiknek legfőbb gyönyörűségük a bukztatás.

Hogy ez a fölfogás tényleg való, arról a tanároknak sokszor kell szomorúan meggyőződnie. Hogy miért van ez így, azt megmagyarázni igazán bajos. Hanem az kétségtelen, hogy a viszony tanár és szülő, iskola és család között korántsem olyan, mint a milyennek lennie kellene.

A szülők nem gondolnak arra, hogy az iskola folytatója a gyermek családi nevelésének, hogy az iskolának nem az a célja csupán, hogy ismeretekkel tömje tele a tanulók fejét, hanem az oktatás mellett jellemképzésre, szivnemesítésre törekszik. Nem gondolják meg, vagy nem akarják látni azt, hogy a tanár a legnagyobb szeretettel, a legnagyobb jóindulattal van eltelve a tanu-

lók iránt, hogy legfőbb törekvése minden tanulóba — gyengébe és jelesbe egyaránt — becsületes, derék, művelt embert nevelni.

Csak hogy az iskola ezt a nagy munkát egyedül nem képes végrehajtani. Az iskola család nélkül nem nevelhet sikeresen. Mert hiszen például a középiskola már nagyobb fiukat vesz a kezébe, a kiknél a nevelés első stádiuma már be van fejezve.

Ha a gyermek addig nem volt hozzászokva az engedelmességhez, a munkaszeretethez, tisztasághoz, igazmondáshoz, akkor az iskola olyan akadályokkal találja magát szemben, a melyek legyőzése szinte lehetetlen. Mert az a tanár a napnak csak néhány órájában foglalkozik a tanulókkal, akkor is az oktatással kapcsolatban.

Mily óriási nehézséggel küzd a tanár, míg 50—60 tanulóba a lelkét, jellemét megismeri, mert a nélkül nevelésről szó sem lehet. És fájdalom, a szülők nagyrésze ebben nem segíti elő a tanár munkáját. De hogy mondaná el a szülő a tanárnak gyermekének hibáit, félszégeit! Pedig milyen lényegesen megkönnyítené a tanár működését, ha erről a tanulóval tudná előre, hogy nagyon érzékeny, a másiktól hogy szeret fülleneni, a harmadiktól, hogy otthon is engedetlen stb. De ezt nemcsak hogy nem árulják el a szülők a tanároknak, hanem a mennyire lehet takargatják, szépítik gyermekük hibáit.

Egyik legfőbb baj tehát az, hogy a

szülők nincsenek teljes bizalommal az iskola a tanárok iránt.

Alig fordul elő a tanév folyamán, hogy a szülő eljönne a tanárhoz és megkérdezné: milyen a fia, hogy viseli magát, milyen hibái vannak.

Pedig mily üdvösek lennének a gyermek jövő lelki fejlődésére ezek a bizalmas megbeszélések,

A tanár elmondaná a szülőnek a tanuló hibáit, a szülő pedig viszont teljes őszinteséggel szintén föltárná gyermekének ferdeségeit s így tanár és szülő vállvetve munkálkodna tovább a gyermek egyik-másik hibájának orvoslásán erkölcsének, jellemének fejlesztésén.

Ma azonban — sajnos — a szülő csak az osztályozások előtt keresi föl a tanárt megkérdezni, hogy tanul a fia s kéri a tanárt, hogy ne buktassa el; a mikor már ugyis késő, a mikor már segíteni ugye lehet s ilyenkor is csak a legtrikább esetben kérdezősködnek a gyermek jelleméről, erkölcsi viseletéről, mert hát a földolog ma a bizonyítvány.

Pedig az a kalkulus magában véve nem boldogít, ez nem elég arra, hogy ott künn az életben az ifju becsületesen megállja a helyét, szembeszálljon a kísértésekkel, önzetlenül küzdjön a nemesért, harcoljon a hamissal, a gonosszal.

Ha a gyermeket nem neveljük jellemzilárddá, ha nem oltunk a szívébe erkölcsi ideálokat, metyekért mindig kész küzdeni, ha nem szoktatjuk hozzá a vasmunkához,

Tárca.

Mulatságos reggelek.

Hosszu, keskeny sávokban, követelően tolakodtak be a napsugarak három ablakablak szűk hasadékain. Bizonyára jól tudtak, hogy Évikének, a ki ott belül aludta még a gyermek rózsa, nyugodt álmát, már rég ki kellett volna bújni a puna fészekből, mert hisz ő már nagy leány, iskolás leány. Hanem mindenből persze a szenderegő Évike mit sem sejtett, a míg a szomszéd szobában egyszerre csak fel nem rezzent a mama.

— Istenem! Fél nyolcz! Évike, hamar felkelni. Hallod Évike? Hamar, gyorsan öltöznél, fél nyolcz! Még sem keltél fel? Megint el akarsz késni az iskolából?

Nosza rajta, szalad a mama papucsban, hálókatban Évi ágyához, felültette a kis leányt, a ki alig bírta még a szemét kinyitni.

— Mamuskám, nem bírok látni! — motyogta.

— Julcsa, nyissa csak ki az ablakablak! Ugyan ne szuszogjon, hamar, siessen! Hol az Évike cipője? Jöjjon ide, fűzze az egyiket.

És mialatt a mama meg Julcsa Évike lábait húzigáltak erre-arra, addig a szegényke, alig tudott hova lenni a nagy világosságtól, bedugta fejét a párnák közé és nyafagott.

— Na, megvan. Így ni! Évike ne nyafogj! Nézd csak milyen szépen süt a nap!

— Faj a sze... a szemem!
— Majd megmoszuk jó hideg vízzel, gyere csak. Ugyan ne rúcskolj mindig! Julcsa mosóvizet! Erre már Duczi is felébredt! Kócosz gondor haja szemébe logott, de azért hunczutul pislogott és mindjárt oda is pitegette Évike:

— No majd kapsz megint a tanítónénitől!
— Halgass, tudod...?
— Te Évi, betomom a szadat evvel a torlközövel, ha nem hallgatsz mindjárt! Julcsa! Hol az Évi hajszalagja? Ide vele! Áhh, nem ezt a madzagot. Na, fogja addig ezt a czipot, majd keresek másikat.

— Mama elkésem —
— Hát nem látod, hogy sietek? Hova is tettem a szekrény kulcsát? Öregem, hallod-e öreg, nem tudod, hol a szekrénykulcs?

— Bizonyosan ott lesz a csipkemintak közt.
— Megvan már! mégis jó az öreg a haznál.
— Igen, de elkése... em.
— Dehogy késel! Julcsa, adja ide azt a ruhát. Kéfélje ki addig a kotényt.
— Mama, leszakadt róla a gomb.
— Ugyan öregem gyere ki; add csak ide a czéznát meg a tüt!

— Mama, a reggelimet!...
Julcsa, kész van e már azzal a kötényvel? Hamar töltsön ki Évike egy csésze tejet... Ugy úgy, csak toltegesse át, hadd huljon.

— Nem kell már, hiszen forró — — ni, hogy füstöl.

— Te Évi, nem kémény az, hogy füstöljön. Gözölog! — dörmögi apa a másik szobából.
— Nem bánom, de nem kell. Hamar a kapomat!

— Na egy kortyot muszáj inni! Addig elhozza Julcsa a tászkát,
— Nincs palavesszőm!

— Dehogy nincs, hiszen tegnap láttam Duczikanál. Duczi, hova tetted a palavesszőt?
— Bedugtam a Paprika Jancsi gyomrába.

— Te haszontalan, te! Na várj csak!... Öregem, adj gyorsan egy krajczart!
— Mar megint?

— Évi, egyél egy falat zsemlet is.
— Nem kell... kezit csokolom... — rohan ki Évi; az ajtót majd magával viszi.

— De Évi, legalább tedd a táskádba!... Azonban Évike már nem hallja a mama szavát, ott szalad valahol az utca sarkán éhgyomorral az iskolába, de még előbb a boltba.

A mama pedig kimerülve ül le.
— Jaj az a szegény gyerek... semmit sem evett... ez az iskola... csak már el ne múlt volna az a szunidő... Ó, aligfélttem fel, már is oda vagyok!...

Az öreg megáll az ajtóban és félénken dunnyög:

— Ugyan anyjuk, nem akarnál talán még egyet aludni.
D.... L....

tántorithatatlan köteleességtudáshoz, ha nem értjük meg vele, hogy a társadalmi rend is megkívánja az engedelmességet, a törvénytiszteletet, akkor a bizonyítvány semmit sem ér, akkor a középiskola nehéz munkája kárba veszett. De — mondom — az iskola ezt a munkát egyedül, a szülők támogatása nélkül alig viheti keresztül.

Ennek a viszonyoknak, szülő és tanár között egy nagy akadályja gyakran: a szülőknek elfogultsága, tulságos szeretete gyermekük iránt.

Ha a gyerek megbukik, rossz bizonyítványt kap — a tanár az oka; ha megbűntetik — a tanár az igazságtalan. Ez és az a fiu ostobább, kevesebbet tanult, mint az én fiam, mégis jobb bizonyítványt kapott, nem volt igazságos, részrehajlatlan a tanár, S mindig a tanár a hibás! Arra nem igen képesek az ilyen szülők, hogy közelebből vizsgálják meg elfogulatlanul gyermeküket, hogy vegyék le szemükről az ugynevezett majomszeretet hálóját.

És sok szülő még arra is képes, hogy a gyermeke előtt kritizálja a tanárt, elmondja előtte gyöngéit. Hogy az ilyennek fogalma sincs nevelésről, ezt fölösleges bizonyítani. Hogyan boldoguljon a tanár a nevelés nehéz munkájában, ha maga a szülő tisztelenségre tanítja gyermekét tanárja iránt, holott a jellemképzés, nevelés egyik sarkalatos föltétele az, hogy a növendék föltétlen tisztelettel, szeretettel, engedelmességgel legyen vezetője, a tanár iránt.

Gondolkozzanak egy kissé a szülők minden maliciától ment jóakaratu elfelettatáson; legyenek teljes bizalommal az iskola, a tanárok iránt, munkálkodjanak vállvetve tanárokkal gyermekeik jellemképzésén, mert csakis így biztosítják gyermekeik jövőjét, csakis így lehet igazán eredményes az iskola nehéz munkája, csakis így nevelhetünk hazánknak derék polgárokat, az életnek pedig önzetlen, magasztos ideálokat küzdő, az élet viharaiban meg nem rendülő férfiakat

Wallentiny Samu dr.

NAPI HIREK

Erzsébet. Öt esztendeje... Távól tőlünk, idegen földön egy gonosz kézben megvillant egy tör és halk jajkiáltással rogyott össze a legnagyobb, legszentebb magyar asszony. Öt esztendeje már: és a fajtalmunk ma is oly heves, marcangoló; mint akkor azon az őszi estén, mikor a villám szárnyán lecsapott közibénk a riasztó hír, hogy megölték a mi királynékat. Ami nagyasszonyunkat. Alig hihettük el. Részenkét vajta szívünk sebet mind mélyebbre, mind égetőre a fekete hírek egymásután száguldó serege; és el kellett hinnünk, bár minden gondolatunk tiltakozott ellene hogy Erzsébet nincs többé. — Most már, ha irunk, ha beszélünk róla, csak úgy kezdetjük, mint valami legendát... volt egyszer... Volt egyszer nekünk árva magyaroknak egy királyné. A szive értünk dobogott... s most ott porladozik a bécsi kapuczinusok sirboltjában és szelleme a fölsíró őszi szellőben zokog itthagott országának térségei fölött. — Csütörtökön volt öt esztendeje annak, hogy az a gyönyörűség szép esillag behult az égről. Az egész ország gyászolt azon a napon. Bús harangszót vitt tova a sir-dobogó szellő. És a merre magyar szív dobog: forró imádság száll az Ég urához a legszentebb, legjobb, legédesebb magyar királyasszony sokat szenvedett lelkének örök üdvösségéért.

Református magyar istenitisztelelet. Nagytisztelelt Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész, a hirneves költőpap, állami főreáliskolánk hittanára, ma vasár-

nap folyó hó 13-án délután 3 órakor az állami főreáliskolában istenitisztelelet tart, melyről a T. Cz. híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Deák Ferencz emléke az iskolákban. Ez évi október 17 én lesz Deák Ferencz századik születésnapja és ebből az alkalomból Wlassics Gyula kultuszminiszter rendeletet adott ki, mely szerint október 17-én szünetel az előadás valamennyi iskolában, a melyek e helyett ünnepet tartoznak rendezni a hazai bölcses emlékezetére. A rendelet szerint a középiskolákban a Himnusz és Szózat elnéklése közé beillesztendő a programmba egyik tanár emlékbeszéde és a legfelsőbb osztálybeli tanulók egyike által szintén a hazai bölcséről írott s a szaktanár ítélete szerint valamennyi közül legsikerültebb magyar hazai dolgozat felolvasása. — Állami főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága méltó módon fogja megünnepelni a nevezetes évfordulót.

Házi ezredünk a verseczi 7-ik honvédegyalozegred bakái a mult kedden este érkeztek vissza városunkba. Új élet kelt a hetekig csendes laktanyákban. A kissé lesült, de friss erőben visszaérkező hadfiakat kíváncsi közönség fogadta. A 2-ik zászlóalj Oraviczára, a 3-ik Panczovára folytatta útját.

A kereskedelmi és iparkamrai tagok választását. f. hó 20-an fogják megkezdeni városunkban. Négy rendes és ugyanannyi póttagot fognak választani.

Városunk közigazgatási bizottsága rendes havi közgyűlését f. hó 12-én tegnap tartotta meg Bajnai Zákó Milán főispán elnöklése alatt. A közgyűlés elején főispán melegen üdvözli Weifert Károly polgármestert, ki hosszabb szabadság után ismét megkezdte hivatalos működését. (Lelkes éljenzés). Ezután a polgármesteri, árvaszéki jelentések vétettek tudomásul, majd Kosziorovics főjegyző, mint előadó ismertetett több jelentékelenebb, többnyire határozatveszekedési és mezőkihágási megföllebbezett ügyet. — Draguneszku Döme kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az év júliusában daczára az ex-lex állapotnak, több adó folyt be mint a mult év ezen hónapjában. Augustus hónapban azonban már 12000 K.-val kevesebbet fizettek. Sebesztha Károly kir. tanfelügyelő terjeszti ezután elő jelentését. előadván hogy a közs. 2 ovodát megvizsgálta, mindent rendben talált, sajnosan kell azonban konstatálnia, hogy a meglévő két ovoda teljességgel nem elegendő Versecznek és még 2 ovodára volna szükség. Dr. Seemayer K. indítványára elhatározza közigazgatási bizottság, hogy a közoktatásügyi kormánytól 2 új ovoda föllállítását kéri, vagy pedig megfelelő államsegélyt. — Az államépítészeti hivatalnak sem pedig a kir. ügyészségnek nincs fontosabb jelentése. Dr. Seemayer K. felemlíti, hogy a fehértemplomi országút mentén lévő fákat ki kellene irtani, mert állítólag kárt tesznek a birtokosoknak. Főmérnök azon fölvilágosítását hogy a fákat majd ritkítani fogják — a közíg. biz. tudomásul veszi.

Nemzeti színészettünk. Lapunk mult vasárnapi számanak vezércikkében felhívtuk lakosságunk becses figyelmét nemzeti színészettünk pártolására és egyben tudattuk, — mint a szintarsulat igazgatója által kibocsátott felhívások is jelentették — hogy a „Délmagyarországi szinkorület“nek Balla Kálmán igazgatója alatt álló szerződötetett szintarsulata már mint a mult csütörtökön, megkezdte előadásait városunkban. Ezen terv azonban az utolsó napokban meghiusult, és sajnosan kell jelentenünk, hogy Ballaék nem jönnek be, a tarsulat Nagy-Becskerekre távozott s ott már meg is kezdte előadásait. Hogy ez így történt, annak legfőbb oka, hogy Versecz városa nem rendelkezik oly helyiséggel, hol megfelelő színpadot fel lehetne állítani. Tervbe volt véve, hogy a tarsulat a városkerti szinkorben fog játszani és annak néző terét az áldozatkész igazgató esetleg be is fogja fedetni (amár az ismét 15 előadáshoz viszonyítva nagy kiadásal jart volna.) Közönségünk azonban nem igen volt hajlando a szinkorben tartandó berleteket aláírni, félt a hüvös estéktől, az esetleges esős időtől s egy kicsit tavol fekvőnek is tartja azt a helyet. — E kozben kapóra jött, hogy mivel Komjáthy János kinek az 1903-ik évre kiadtak a Nagybecskereki színházat — kötelezettsége alól felmentetui kérte magát, Torontál

vármegye szinügyi bizottsága Balla Kálmánt kérte fel, hogy az ősz folyamán jöjjön be Nagy-Becskerekre. A mikor láttak tehát Ballaék, hogy Verseczen nagyok a kalamítások, lemondtak a szezonról és tegnap már Nagy Becskereken játszottak. Az ismételten meghiusult sziniévad is egyik nagy bizonyítéka annak, hogy mily égető szükség volna városunkban egy megfelelő vigadóra vagy nagy teremre, hol a színpadot fel lehetne állítani.

Állami főreáliskolánk jótékony-czélú mulatsága. Segíteni a szorgalmas és jó viseletű, de szegény tanulón, megkönnyebíteni a világi javakkal nem igen bővelkődő szülek terhét; ösztöndíjak és egyéb jutalmak adományozásával serkenteni a tanulókat — ez volt célja állami főreáliskolánk tanári testületének, midőn a tavaszi mulatságok jövedelmét évek hosszú során át összegyűjtötte és ösztöndíj alapot teremtett. A mult iskolai év tavaszán az időjárás mostohaságai folytán nem lehetett megtartani a szokásos „majálist“, elhalasztott tehát a mulatság az iskolai év elejére és a beiratasok, felvételi vizsgálatok befejeztével a mult szombaton tartatott meg. A mulatság minden ízében kitűnően sikerült, Pompás, kellemes időben volt része a nagyszámú közönségnek és ifjuságnak. A nap különféle játékokkal, tánczczal telt el, mindenki jó érezte magát, a kedves, családi jellegű mulatságon. Jól esett látnunk azt a kölcsönös szeretetet, ragaszkodást, mely a tanári testületet és ifjuságot egymashoz fűzi. A mulatság tiszta jövedelme 104 koronával gazdagította az ösztöndíj alapot, melynek kamataiból eddig is minden évben 100 K.-val jutalmaztatik meg az arra legérdemesebb tanuló. — A mulatság a legszebb rendben, minden zavaró incidens nélkül folyt le.

A beiratasok a verseczi összes tanintézetben befejeztettek. Lehet, hogy néhány tanuló itt, ott még beiratkozik, a végeredményre nézve az azonban már nem lesz lényeges befolyással. Állami főreáliskolánkba, városunk ezen egyetlen középfokú tanintézetébe 288 tanuló iratkozott be, s mint azt már lapunk mult vasárnapi számában is megemlítettük, nagy a kalamitás a helyiségek szük volta miatt és több tanulót el kellett utasítani. — A községi elemi fiuiskolába 6 osztályába beiratkozott I. o.: 72; II. o.: 54; III. o.: 31; IV. o.: 35; összesen 192 tanuló. — A községi elemi fiuiskolába 6 osztályába 804 fiu. — A községi elemi leányiskolába 6 osztályába 810 leány. Szinte tarthatatlan az az állapot, hogy p. u. a fiuiskola 5-ik osztályába 84 a tanulók száma, a leányiskolában is több osztályban van 70 tanulónál több beirva. Hogy boldoguljon az a tanító ennyi növendékekkel. — A Geröfélé magán elemi népiskolába beiratkozott az I. o.: 15; a II. o.: 17; a III. o.: 19; és a IV. o.: 13, tehát összesen 65 tanuló. — A Mayering Emma féle ny. j. e. magán elemi és polgári leányiskolába beiratkozott 60 leány. — A gör. kel. szerb felekezeti iskolákba beiratkozott össz. 676 fiu és leány, össz. 2895 tanuló.

Érdekes mérkőzésben lesz vasárnap alkalmá gyonyorkodni Temesvár sportkedvelő közönségének. A Temesvári Football Club méri össze erejét a Verseczi Tornaegyesület football csapatával. Nem lehet tehát kétség az irant, hogy a küzdelem elkeseredett lesz a versecziekkel, a kik jó kondícióban vannak s a kiknek csapata Délmagyarország első és legjobb footballistáiból áll. Ilyen két csapat mérkőzése tehát csupán csak élvezetes és érdekesítő lehet, mert ilyen csapatok játékaiban nem az erőszak, hanem a fürgeség futási képesség és a számítás, az ügyes technika érvényesül. Mind olyan tényezők ezek, melyeknek elsajátítása hosszú és fárasztó, de lelkes és szakadatlan training által érhető el. — Folyó hó 20-an a lugosi sportegyesület labdarugó csapata fog Verseczre érkezni és méri össze erejét a mieinkkel. Az intelligens közönség nagy érdeklődéssel tekint a versenyek elé.

A vigadóépítő nagy bizottság, melyben a helybeli összes egyesületek vezéreghéniségei részt vesznek, ma délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében értekezletet tart, mely alkalommal kész tervet is be fognak mutatni. Hogy olyan helyiségre, különösen egy nagy teremre, — melyben a színpadot is el lehetne helyezni — égető szükség van, azt belátja mindenki, de ezt a kérdést a város és a helybeli pénzintézetek nagyobb segítsége nélkül alig-

ha lehetséges lesz megoldani. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a mi tarsadalmunk sokat tud tenni és tesz is, de ilyen nagy arányú vállalkozásra aligha lesz képes. Mi örülnénk annak legjobban, ha rossz proféták lennénk, és nyélbe lehetne ütni a dolgot.

A helybell tanonciskolába a beíratások folyó évi szeptember hó 14., 15. és 16. napjain este 7 órakor eszhozoltatnak. A t. cz. kereskedők és iparosok értesítetnek, hogy tanonczaikat az erre kitűzött időben irassák be, mivel a későbbben jelentkező tanoncok egy fennálló rendelet értelmében, mint mulasztók fognak büntetés végett feljelenteni. A t. mester és keskedő urak felhivatnak összes tanonczaikat egyszerre beírni, hogy azoknak osztályokba való beosztása akként történhessék, hogy a több tanonczzal bíró gazdának tanonczaik nem egyszerre, egy napon hanem felváltva látogathassák az iskolát. Az igazgatóság.

Meghívó. A N.-zsámi olvasó-egylet 1903. évi szeptember hó 13-án, egy jótékony célú alap létesítésére, az egylet helyiségében (Rohr-féle Casino) zárkórú tánczestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 kor. Kezdeté este 7 órakor.

Szőlő és gyümölcskiállítás lesz f. hó 14-én a „Szőlővenyigehez” címzett vendéglő helyiségeiben. A kiállítandó tárgyakat f. hó 13-án este 6 óráig kell a nevezett helyen átadni.

Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet. Geigerovits Mihály, Nagy Gradistyai illetőségű 14 éves bádagos inas, ki Neukomm A. bádagos mesternél szolgált a mult szerdan felakasztotta magát. — Winkler Lujza a „Paris” szálloda, gráci születésű pénztárnoknője megunt az életét, gyufaöldatot ivott. Állapota nagyon veszedelmes.

Szőlő- és gyümölcszállító kocsik az államvasuton. A magyar államvasutak igazgatósága méltanyolva a gazdakoosonségek igényeit, az Országos Magyar Szőlősgazda Egyesület ipari és kereskedelmi szakosztályának nemrégiben tett előterjesztéséhez képest, az ujonnan beszerzett és megfelelő rugószerkezettel és vázzal épített Gg. sorozatu kocsik közül 200 darabot szőlő- és gyümölcszállításra jelölt ki. Ezek a kocsik a gyümölcsküldemények alkalmas elhelyezése céljából rakodó-berendezésekkel vannak ellátva, amit a vasut igazgatósága az Orsz. Magy. Gazd. Egyesületnek egy újabb előterjesztése folytán rendelt így el, intézkedve egyuttal arról is, hogy ezek a kocsik olyan áruk szállítására, a melyektől kellemetlen szagot kaphatnának és ezáltal élelmiszerek szállítására alkalmatlanokká válnának ne hasznaltassanak.

A szőlővessző és szőlőajtvány-készletek bejelentése. Hogy a szőlővesszők és szőlőajtványok eladása a termelőknek megkönnyíttessék s hogy azok, akik akár európai, akár amerikai szőlővesszőket, akár szőlőajtványokat vásárolni óhajtanak, a létező készletekről idejekoránt tájékozást nyerhessenek, úgy mint az előző években, a folyó év őszén is mind az európai, mind az amerikai fajtaju szőlővessző, mind a szőlőajtvány-készletekről hirdetés fog kibocsátatni. Ennélfogva mindazon szőlőbirtokosok, akik az 1896. évi szeptember hó 25-én 60,900. szám alatt kibocsájtott szőlővessző- és szőlőajtványüzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő saját termésű európai vagy amerikai szőlővesszőkkel vagy szőlőajtványokkal rendelkeznek és azok eladása tekintetében az említett üzleti szokásoknak magukat alávetni hajlandók, ezennel felhivatnak, hogy vesszőket, fajtá, minőség (sima vagy gyökeres vesszők, ojtványoknál az alany és a reá oltott honi fajta) és mennyiség szerint a termelési hely (varmegye, község, vasut- és postaállomás) és az ezrenkénti eladási árak megjelölésével, azon kerület szőlészeti és borászati felügyelőjéhez, amely kerületbe a vesszők, illetőleg az ojtványok termelési helye tartozik, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a folyó évi szeptember hó 20-ikáig jelentse be. Bejelentési űrlapok a szőlészeti felügyelőknél a szőlészeti egyesületeknél és a gazdasági egyesületeknél kaphatók. (M. kir. föld. miniszter-

A nagybecskereki országos baromfi-kiállítás. A folyó évi október hó 9—12-én Nagybecskereken megtartandó országos baromfi-kiállításra vonatkozó tervezetek és bejelentési ívek az ország baromfitenyésztőinek több mint 3000 példányban már szétküldettek; a kiállítás előmunkalatai pedig igen serényen

folytak. A beérkezett és folyton érkező bejelentések, továbbá az érdeklődés, a mely ezen kiállítás iránt megnyilvánul, azt engedí sejtetnünk, hogy ez a kiállítás igen nagyszabású és tanulságos fog lenni. A kiállítás rendező-bizottsága igen szép és izléses plakátokon is közhírré tette a kiállítást, amely plakátokból a M. Á. V. indóházain is láthatunk számtalant. Felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét eme kiállításra újlag s egyben tudatjuk, hogy a ki tervezet és bejelentési ívet tévedésből eddig még nem kapott volna, forduljon ezek végett a „Torontálmegyei Gazdasági Egyesület”-hez (Nagybecskerek).

Mérsékelt árú vasúti menetjegyek a budapesti gépkiallításra. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumban rendezett állandó gépkiallítás megtekintése céljából a Budapestre és vissza való utazáshoz mérsékelt árú menetjegyeket engedélyezett. A kedvezményt iparosok és tanoncok, — beleértve az onlóan valamely iparral foglalkozó, vagy iparossegédek gyanánt alkalmazott nőket az iparosok nejneinek és hozzátartozóinak kizárásával vehetik igénybe, ha legalább tíz főből álló szakcsoportban jelentkeznek. A mérsékelt árú jegyek váltására jogosító iparigazolványok teljes, — torontál és krassó-szörény-megyei iparosok részére a temesvári kereskedelmi és iparkamarától kérendők. Ily igazolvány alapján személy- és vegyes vonatokon egész III. oszt. jeggyel II. osztályon, fél III. osztályu jeggyel pedig a III. osztályon lehet utazni.

Új idők. Kilencz képet közli az Új Idők e heti száma a Parisi Áruház tűzkatasztrófájáról, bemutatva az egyes szobákat, a melyekben ez a szörnyű dráma lejátszódott. Más érdekes képek: Kubelik és magyar menyasszonya, a király Budapésien, Csanyi Henrik, az Éjjeli menedékhely, Szárafov Boris, a macedon forradalom vezére, a koronaörség felváltása stb. Két regény folyik e számban, az egyiket Szomahazy István írta, a masikat Ernest Daudet. Gárdonyi Gézáttal vers, Lőrinczi Gorgy, Zoldi Marton, Keve, Wolfner Pal novellái és cikkei sorakoznak melléjük.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara. a magyar nyelv érdekében felhívást intéz kerülete üzletvilágához. A kamara ugyanis saját hivatalos gyakorlata, de éppugy más hatóságok vonatkozó közlései során sajnálattal tapasztalja, hogy a Délvidék üzletvilágának nagy része üzletvitelében és levelezéseiben, valamint a hatóságokhoz és testületekhez intézett beadványaiban nem érvényesíti kellőképp a magyar nyelvet. Epp oly szeméttünő az idegen nyelvű czégtáblák alkalmazása. Délmagyarország városaiban még sűrűn láthatók a nem magyar feliratu czimintáblák, a mi annál helytelenebb, mert ugy a külföldi, mint a honi látogató nép e külső megnyilatkozás alapján vél, a helyi viszonyok tekintetében mérvadó következtetést vonhatni. Egy másik jelenség, hogy kereskedő czégeinknek tetemes része, kivált a régiiek — német czéggjegyzéssel bírnak. Ez nemcsak visszás, de az illető magánérdeke szempontjából is hátrányos állapot, mely a törvénysekhez benyújtandó egyszerű kérvény által rövidesen megszüntethető. A temesvári kereskedelmi és iparkamara világos tudatában a kerületbeli kereskedő és iparosztály minden kétségen felül álló hazaliségének, bizalomteljesen keresi meg kerülete üzletvilágának mindkét osztályát, hogy a magyarosodás hazalias feladatát előmozdítandó, legalább belföldi üzletforgalmukban és hivatalos beadványaiban a magyar nyelvet honosítsák meg. Azon üzletek és czégek pedig, melyek czimfelirataikban az állam nyelvét eddig mellőzték, avagy kellően kifejezésre nem jutatták, valamint azokat is, a melyek czége csupán németül van bejegyezve fél hívja a kereskedelmi és iparkamara, hogy a megfelelő változást már saját reputációjuk, de nemkülömben a kerületi kereskedelem hírneve érdekében mielőbb vigyék keresztül.

Párbaj a Rákóczy-ünnep miatt. Lunz Viktor technikus, mint annak idején megírtuk, egy pancsovai német lapban arra izgatt, a német nemzetiségű főiskolai tanulókat, hogy ne jelenjenk meg a Rákóczy-ünnepen. Ugyan akkor Steiner gyógyszerész válaszolt erre a hetvenkedő nyilatkozatra s azt ajánlotta Lunznak, hogy ne kerüljön a szemé elé, mert felpofozza Lunz e nyilatkozatért provokálta a gyógyszerész. A párbaj megtörtént s Lunz Viktor olya súlyos vágást kapott a mellére és fejére, hogy

eszméletlenül maradt a helyszinén. Steiner, gyógyszerész sértetlen maradt

Kurucz Ujság czimen új krajczáros napilap indult meg Budapésien. A függetlenségi pártnak új lapja ez, melybe Kossuth Ferencz, Thaly Kalman, Barabás Béla stb. írnak. Aki e lap terjesztésével, kolportázsával számottevő haszon mellett foglalkozni akar, forduljon a Kurucz Ujság kiadóhivatalához Budapest IV., Vármege-utca 11.

Kornélia-fürdő. A mindenféle komforttal bíró Adler-fele fürdőben a gőz- és kád fürdő órák a következőleg osztattak be: Gőz fürdő 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. Kád fürdő minden nap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvezített erőt újra meghozza. Probacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett ferferőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredményt nyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rogtón elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A probacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elekron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

7208 szám. 1903.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Ministerium 7475 VIII-2 eln. 1903. számú magas körrendelete értelmében tekintettel a szüret közeledő idejére ezennel közhírré tétetik, hogy a bortörvény (1893 évi XXIII. t. cz.) és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 53.550.897 számú kereskedelemügyi ministeri körrendelet szerint a víz használata csak a törkölybor készítésénél es ott is csak az idezett végrehajtási rendeletben közölt megszóritással van megengedve, ellenben a mustba vagy a borba, ugyszintén a más kén kiterjedt törkölyborba erret keverni, meg akkor is, ha ezt maga a vevő kívánja, feltétlenül tilos, de tilos a termésketes borok törkölyborral vagy gyümölcsborral való összekeverése is.

Figyelmeztetik ennélfogva a szőlőtulajdonosok és az összes érdekeltek, hogy a ki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja az 1893 évi XXIII. t. cz. értelmében 600 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli vagy a termésketes bort törkölyborral, vagy gyümölcsborral összekeveri a mint mesterséges bor készítője 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel s ezen elül még 2 hónapig terjedhető elzárással büntetésben. Ezen kívül az illetőktől a tiltott módon kezelt bort még el is obandók.

Versezen, 1903. évi szeptember hó 8-án.

Weifert polgármester.

151 szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik hogy a népfelkélési időzaki jelentkezé Versacz városában 1903. évi Október hó 5., 6. és 7-én fog megjelteni.

Felhivatnak tehát a Versezen tartozkodó valamennyi katonailag kiképzett, valamint azon katonailag ki nem képzett népfelkélők, kik ajánlati lappal el vannak látva, hogy az utolsó napokon és pedig az 1867—1869 években születettek október 5-én az 1864—1866 években születettek október 6-án és az 1861—1863 években születettek pedig október 7-én mindenkor reggeli 8 órakor a városaháznál a törvényes köetkezmények terhe alatt jelenjenek meg.

Versecz, 1903. szeptember 9-én.

Weifert, polgármester.

6861. sz. — 1903.

Hirdetmény.

Versecz város villamostelepén a nappali üreget azon esetre fogja létesíteni, ha a szükséges magánfogyasztás biztosított; miért is felszólítanak azok, kik a nappali áramszolgáltatást akár erőátviteli célra, akár világításra használni kívánják, hogy ebbeli szándókat f. hó 18-ig a mérnöki hivatalban felfekvő ivre feljegyezni sziveskedjenek. A fogyasztás mérve hektovattokban lesz kitüntetve a tájékoztató megemlíttetik, hogy az áramdíj hektovatt óránkint 5 fillérben számítatik ha a fogyasztás 216 hektovattot tesz óránkint. — Ilyen áramdíj mellett egy lóerő villamos energia óránkint 40 fillért tesz ki. — Nagyobb fogyasztás biztosítása mellett az áram díj leszállítható lesz.

Versecz, 1903. augusztus hó 29-én.

polgármester szabadságon:
Koszirovics főjegyző.

Asztali szamoczáék

Legujabb és legjobb fajok; legelőnyösebb ültetés szeptemberben!

25 drb. 1-80 kor., 100 drb. 5 kor., 1000 drb. 36 korona.

Hollandi virághagymák. Magvak őszi veteményezésre
5 koronán felüli rendelmények bérmentve.

Csokrok és koszorukat

friss, élő virágokból, saját nagy tenyészeteimből, legdivatosabb kivitelben, helyes időbeni ép megérkezés biztosítása mellett szállít

1903 őszi árjegyzék **Mühle Vilmos**
ingyenesen. cs. és kir. udvari szállító Temesváron.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwanen gyógyszerár, Frankfurt a. M.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

Órák,

arany-, ezüst- és hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

6915. sz. — 1903.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 25. § a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a legtöbb adót fizetők kimutatása az 1904. évi virilisták névjegyzékének összeállítására céljából f. évi szeptember hó 15-ig napjától kezdve bezárólag szeptember hó 22-ig napjáig a hivatalos órák alatt a netáni felszólamlások beadhatása végett a városi főjegyzői irodában közszemlére ki lesz téve.

Igazoló választmány Verseczen szept. 9-én.
Weifert, polgármester.

6915. sz. — 1903.

Hirdetmény.

Hivatkozással a mai napon fenti szám alatt kibocsátott polgármesteri hirdetményre és az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-ára ezennel közhírré tétetik hogy az igazolóválasztmány f. évi szeptember hó 23-án d. e. 9-11 és d. u. 3-5 óráig a főjegyzői irodában az 1904. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására és a netáni

jelszólamlások tárgyalása végett nyilvános ülést fog tartani.

Azok a kik az idézett törvényczikk 26. §-ában említett kedvezményt igénybe venni ohajtják kötelesek ugyanazon törvényczikk 27. §-a értelmében az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban ebbeli jogosultságukat igazolni.

Igazoló választmány Verseczen 1903 szeptember 9-én.

Dr. Demetrovics Mihály, vál. elnök

Thierry A. gyógyszerész csodabalsamja

a legjobb diätetikus háziszser.

Emészteti zavarok, gyengeség, émelygőség, gyomorégés, felfuvódás stb. ellen, köhögéscsillapító, göresszünetető, nyálkaoldó és tisztító hatása. 12 kis üveg vagy 6 duplaüveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. **Thierry A. gyógyszerésztára a Védangyalhoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.** »Csak az itt feltüntetett védjeggyel valódi.« Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha **Thierry gyógyszerész** egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

nevezett csodabalsam-ját használja, melylyel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontvevesedést s nemrég egy 22 éves, nehéz rákféle betegséget teljesen meggyógyítottak.

Schutzengel-Apothek

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasak rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontvevesedéseknél, vágás, szurás, lővés és útes által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinövés, képződés, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömglyűlés, a lábának járásközben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fulgúgás stb. stb. eseteiben. Két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 koroná 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások végett s arra ügyeljen, hogy a tégelybe ne van-e a fenti védjeggyel és csomag: **Thierry (A.) gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, égetve.** Minden tégely használati utasításba van csomagolva. Valódi Centifolium-kenőcsöm utánzóit a védőörvény értelmében büntetőnek, valamint a hamisítvány elárúsítóit is. Egyedül kapható:

Thierry A. Védangyal-gyógyszertára
Pregradában, Rohitsch Sauerbrunn mellett.

és A. THIERRY in
Pregrada.

Központi raktár Budapest: Török J., Zágrábban: Mittelbach S. és Bécsben: Brády C. gyógyszerésztárában.

Üzlet megnyitás.

Van Szerencsém Versecz és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására juttatni, hogy **Petrovits Vasza** úr házában (**Hoffmann testvérek mellett**) a **főtéren**

Divat- és Rövitárú üzletet

nyitotam és ajánlom gazdag választékkal bíró raktáramat, melyekben a legkülönfélébb bel- és külföldi női szövetek, fehéreneműk, vásznak kartónak, kanavaszok gradlik és chiffonok kaphatók. Vászmain a legkitünőbb minőségnek mindenféle széleségben. Nagy raktár barchedekből, ágyderítők, paplanok, függönyök, lepedők, asztalkendők és zsebkendők. Nagy választék különféle czirnak, pamutokban, stb. stb.

Van szerencsém biztosítani a nagyérdemű közönséget arról, hogy a legolcsóbb árakkal szolgálók, pontos kiszolgálás elsőrendű árúk vannak üzletembem.

A T. Cz. közönség minél számosabb látogatását kérve maradtam tisztelettel

Konits Dusán.

Schicht-szappan

jegyek:

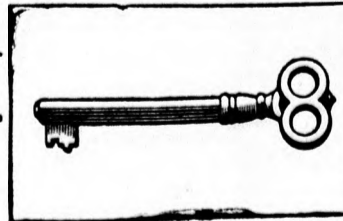
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirohner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.